

הלכות שקלים פרק ב

פרק ב

סדר התיבות והתרומות

התיבות במדינה

א.

כיצד כונסין השולחניים את השקלים בכל מדינה ומדינה? מניחין לפנין שתי תיבות, שולי התיבה רחבין מלמטה ופיה צר מלמעלה, כמין שופר, כדי שישליכו לתוכן ולא יהיה אפשר ליקח מהן בנחת. ולמה עושין שתי תיבות? אחת שמשליכין בה שקלים של שנה זו, והשניה מניחין בה שקלי שנה שעברה שגובין ממי שלא שקל בשנה שעברה:

התיבות במקדש

ב.

ובמקדש היה לפנין תמיד שלש עשרה תיבות, כל תיבה כמין שופר. ראשונה - לשקלי שנה זו, שניה - לשקלי שנה שעברה, שלישית - לכל מי שיש עליו קרבן שתי תורים או שני בני יונה אחד עולה ואחד חטאת משליך דמיהן לתיבה זו, רביעית - לכל מי שיש עליו עולת העוף בלבד משליך דמיה לתיבה זו, חמישית - למי שהתנדב מעות לקנות בהן עצים למערכה,

שישית - למי שהתנדב מעות ללבונה,
שביעית - למי שהתנדב זהב לכפורת,
שמינית - למותר חטאת, כגון שהפריש מעות לחטאתו ולקח חטאת והותר
מן המעות ישליך השאר לתוכה,
תשיעית - למותר אשם,
עשירית - למותר קיני זבים וזבות ויולדות,
אחת עשרה - למותר קרבנות נזיר,
שתים עשרה - למותר אשם מצורע,
שלש עשרה - למי שהתנדב מעות לעולת בהמה:

א.

ושם כל דבר שיהיו מעותיו בתוך התיבה כתוב על התיבה מבחוץ.
ותנאי בית דין הוא על כל המותרות שיקרבו עולת בהמה.
נמצאת למד, שכל המעות הנמצאות בשש התיבות האחרונות - לעולת
בהמה, ועורותיהן לכהנים כשאר כל העורות,
וכל המעות שבתיבה שלישית - יילקח בהן עופות, חציין עולות וחציין
חטאות,
ושברביעית - כולן עולת העוף:

ד.

בכל מדינה ומדינה כשגובין השקלים, משלחין אותן ביד שלוחין למקדש.
ויש להן לצרף אותן בדינרי זהב מפני משוי הדרך.
והכל מתקבץ למקדש, ומניחין אותו בלשכה אחת מן הלשכות שבמקדש,
וסוגרין דלתותיה במפתחות, וחותמין עליה חותמות.

וממלאין מכל השקלים שיתקבצו שם שלש קופות גדולות, שיעור כל קופה כדי שתכיל תשע סאין, והשאר מניחין אותו שם בלשכה.

וזה שבתוך הקופות הוא הנקרא תרומת הלשכה, וזה שיישאר שם יתר על מה שיש בקופות הוא הנקרא שירי הלשכה:

ה.

בשלשה פרקים בשנה תורמין את הלשכה,

בראש חודש ניסן,

ובראש חודש תשרי קודם יום טוב או אחריו,

וקודם עצרת בחמישה עשר יום.

וכיצד תורמין אותה? אחד נכנס לפנים מן הלשכה, והשומרים עומדין בחוץ, והוא אומר להם, אתרום?, והן אומרין לו, תרום, תרום, תרום, שלשה פעמים.

ואחר כך ממלא שלש קופות קטנות, כל קופה מהן מכילה שלש סאין, מאותן השלש קופות הגדולות, ומוציאן לחוץ כדי להסתפק מהן עד שיכלו: וחוזר וממלא אותן השלש קופות הקטנות מן השלש הגדולות פעם שניה קודם עצרת, ומסתפקין מהן עד שיכלו.

י.

וחוזר וממלא אותן פעם שלישית מן השלש הקופות הגדולות בתשרי, ומסתפקין מהן עד שיכלו עד ראש חודש ניסן.

ובראש חודש ניסן תורמין מתרומה חדשה.

לא הספיקו להן השקלים שבשלש קופות הגדולות, וכלו עד שלא הגיע ניסן - חוזרין ותורמין משירי הלשכה:

שלש קופות הקטנות שהוא תורם בהן ומוציאן לחוץ, כתוב עליהן אלף בית גימל, כדי שיסתפקו מן הראשונה עד שתכלה, ואחר כך מסתפקין מן השניה, ואחר כך מסתפקין מן השלישית.

ותורם ראשונה מהקופה האחת הגדולה, ומחפה אותה הגדולה במטפחת, ותורם השניה מהקופה הגדולה השניה, ומחפה אותה הגדולה במטפחת, ותורם השלישית מהקופה הגדולה השלישית, ואינו מחפה אותה, כדי שתהיה ניכרת שבה סיים, ויתחיל ממנה בתחילה בפעם שניה כשייכנס קודם עצרת, ותורם ראשונה מן הגדולה שהיתה מגולה, ומחפה אותה, ותורם השניה מן הגדולה שתורם ממנה בראשונה תחילה, ומחפה אותה, ותורם השלישית מן הגדולה הסמוכה לה, ואינו מחפה אותה, כדי שיתחיל ממנה בתחילה בפעם שלישית כשייכנס בתשרי, עד שנמצא תורם ראשונה ושניה ושלישית הקטנות מכל אחת ואחת מן הגדולות:

כשהוא תורם שלש קופות אלו,

תורם את הראשונה לשם ארץ ישראל,

והשניה - לשם הכרכין המוקפין לה ולשם כל ישראל,

והשלישית - לשם בבל ולשם מדי ולשם המדינות הרחוקות ולשם שאר כל ישראל:

כשהוא תורם, מתכוון לתרום על הגבוי שיש בלשכה, ועל הגבוי שעדיין לא הגיע ללשכה, ועל העתיד ליגבות, כדי שיהיו אלו השקלים שהוציאו להסתפק מהן כפרה על כל ישראל, וכאילו הגיעו כל שקליהן ללשכה

כשייכנס התורם לתרום, לא ייכנס בבגד שאפשר להחבות בו כסף, ולא במנועל, ולא בסנדל, ולא בתפילה, ולא בקמיע, שמא יחשדו אותו העם ויאמרו החביא ממעות הלשכה תחתיו כשתרמה.

ומדברים היו עמו משעה שייכנס עד שעה שיצא, כדי שלא יתן לתוך פיו. ואף על פי שגזהרים כל כך - עני או מי שהוא נבהל להון לא יתרום, מפני החשד, שנאמר "והייתם נקיים מי"י ומישראל" (במדבר ל"ב:כ"ב):